

LA TRÀPPULA PÈ LÈ PECURÈ

Éva métà settèmbрэ, quannè na matina ddu' scàzzuóppèlè ricciaiuólè, Minghè e Rusariè, avènnè n'idèa génialè: apprèparà na trappula pè lè pècurè.

‘Štè ddu’ uagliunè évèné figliè a unè dè lè tanta parzènaulè chë štèanè a sèrviziè dè ciértè signurè ‘é Prètacatièllè.

Minghè e Rusariè criscévèné cummé anèmaluccè: a la scóla nn'évèné fattè cchiù dè la prima classè e ‘nsàpèanè lèggè e scrivè, évèné ‘nalfàbbètè. Tènèanè na faccia néra néra ca parèanè ddu’ afrècanè ‘bbèssènìsè. La famiglia lorè eva numérosa: tènèanè n'atè e tré fratè e quattè sórè; in tuttè nòvè figliè e n'autè cètèlillè rént'a la panza dè la mamma.

La fianchéttà vattèa cuntinuàmèntè a ‘štè ddu’ uagliunè, ca ‘nzè putèanè sazià ‘é pizzè e mènèštra.

A chillè tièmpè zè usava ancora fa la tranzumanza dè lè pècurè, dè lè vacchè e dè lè crapè da la Puglia a la muntagna d'èstatè e a u cuntrariè dè vièrnè.

Da la fine ‘é marzè e finè a tuttè abbrilè lè bèštiè saglivèné chi ‘ngoppè Supinè, chi ‘ngoppè Uardiarèggia, chi ‘ngoppè Santè Polè, chi ‘ngoppè Cantalupè, chi ‘ngoppè a la Rocca e chi sagliva a Capracotta e all'autè paìše ‘e chéll'autè muntagnè. A settèmbрэ lè bèštiè rèscignèanè abbascè a la chianura e zè fèrmavèné a campijà da San Martinè finè a tuttè lè paiscè fuggianè.

Mó ‘štè ddu’ scàzzuóppèlè facènnè la pènzata dè scavà ddu’ fuossè dè nu parè ‘é mètrè larghè e nu parè ‘é mètrè funnè; lè cuprènnè kè lè fraschè e cè appujànnè ‘ngoppè cèrtè tòppè ‘é jèrva frésca, facènnè mòdè ca lè pècurè pascènnè pascènnè carissèrè rént'a la trappula.

Lè fuossè lè facènnè nu pochè luntanè da la massaria lorè, cantè cantè a u tratturè chë passa a la cuntrada Grimalda dè Prètacatièllè.

Doppè nu parè ‘é juornè, appéna dopè miézèjuornè, arrèvattè la grèggia dè pècurè ‘é ciértè pècurarè dè la Rocca (1).

‘Nnantè ivè u mèntónè e apprièssè tuttè lè pècurè accompagnatè da ciértè canè ghianchè dè razza ‘bruzzésè: chi ija ‘nnantè, chi ija dè fianchè a la grèggia e chi arrétè.

La prima partè dè lè pècurè passattè affianchè a la trappula e cuntinuattè a campijà.

A nu cèrtè mumèntè nu canè zè n'addunattè d'u fuossè e zè mèttèttè a ‘bbajà e subbètè currènnè l'autè canè ca facèanè l'ira ‘é Ddi’ attuornè a ‘llu fuossè. N'atu canè évè calatè abbascè a la

fòssa e cèrcavè dè fa rësaglì lè pècurè 'ngoppè. Dént'a u fuossè évènnè carutè na pècura e ddu' ciavarrèllè.

Lè pašturè ca ivènnè arrétè, cummè sèntènnè lè canè 'uàlijà, subbtè currènnè kè lè fucilè spianatè.

Rènnè na 'uardatè attuornè ma nnè vèrènnè a nisciunè e accusi rēcacciànnè lè pècurè 'ngoppè.

Po' raccugliènnè nu ramè 'é sambuchè e cè mèttènnè 'štu biglièttè: " Chi à fattè 'ssu zruviziè è n'assassinè e sè mò è pèrdunatè, appriéssè 'nzè la scampa." Ce arrètrattànnè sottè na coccia 'é mòrtè chè na crócia cummè a chéllè chè štannè arrètrattatè 'mbaccè a lè palè dè la lucè.

Po' arrèvannè vèrzè Carlantinè e 'ncuntrannè na cócchia 'é carbuniérè e raccuntannè u fattè.

Lè carbuniérè chiamannè a lè culléchè 'e Iammatésè, che avènnè purè u suspièttè dè chélla famiglia; jènnè a trovarlè, ma chillè négannè e lorè l'avvèsannè ca sè zè rēpètèa u fattè lè purtavènnè dirèttamèntè 'ngàlabbùscè, sènza capì raggionè.

Però da quillè juornè quannè lè pašturè passavènnè pè Prétacatièllè, u tratturè éva sèmpè prèsenziatè da carbuniérè e uardiè forèstalè e dè trappulè 'nzè nè mèttènnè cchiù.

A chillè tièmpè 'nzè pazziavè kè la leggè e a lè carcèrate zè réva sulè na sbobba e... taccaratè!

(1) Roccamandolfi.